

Toisen asteen koulutuksen lukuvuosimaksut lukiokoulutuksessa kolmansien maiden kansalaisille

123/03.00/2025

Kpalvltk 09.06.2026 § 33

Selostus

Eduskunta on muuttanut (1363/2025) lukiolakia (714/2018) 1.8.2026 alkaen lisäämällä lukiolakiin uuden pykälän 34 a sekä lisännyt pykälään 35 uuden 3. momentin. 34 a pykälässä veloitetaan lukiokoulutuksen järjestäjiä perimään nk. kolmannen maan kansalaisilta lukuvuosimaksu lukiokoulutuksessa. 35 pykälän 3. momentissa määrätään, että lukion koulupäivänä järjestettävän ruokailun sekä mahdollisen asuntolassa asumisen maksuttomuudesta kolmansien maiden kansalaisille päättää koulutuksen järjestäjä. Lain opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (175/2009) pykälä 24 ja 31 on myös muutettu niin, että lukuvuosimaksulliset kolmansista maista olevat opiskelijat eivät vaikuta valtionosuuden perusteena oleviin yksikköhintoihin.

Kolmannen maan kansalaiset ovat lain mukaan muun kuin Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaisia. Lainsäädäntö koskee 1.8.2026 tai sen jälkeen opintonsa aloittavia eikä sillä siis ole vaikutusta opintonsa jo aloittaneisiin opiskelijoihin.

Koulutuksen järjestäjän on perittävä kolmannen maan kansalaiselta lukuvuosimaksu laissa tarkoitettuun koulutukseen hyväksytyltä opiskelijalta, joka hakee oleskelulupaa opiskelun – koskee myös etäopetusta – perusteella tai oleskelee maassa opiskelun perusteella myönnettyllä oleskeluluvalla. Maksua ei kuitenkaan peritä opiskelijalta, joka osallistuu tilauskoulutukseen tai jolla on tilapäinen korkeintaan vuoden mittainen oleskelulupa vaihto-opiskeluohjelmaan osallistumisen perusteella.

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) 2 pykälän 1. momenttia on muutettu 1.8.2026 alkaen niin, että oppivelvollisuuden soveltamisalan ulkopuolelle on rajattu kolmansien maiden kansalaiset, jotka oleskelevat Suomessa opiskelutarkoituksessa. Kolmannen maan kansalainen, joka oleskelee Suomessa opiskelutarkoituksessa, ei siten ole oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan. Henkilön katsotaan oleskelevan Suomessa opiskelutarkoituksessa, mikäli hän oleskelee Suomessa opiskelua varten myönnettyllä oleskeluluvalla. Lukuvuosimaksuvelvollisuus koskee siten näitä henkilöitä.

Oppivelvolliselle nuorelle opiskelu Suomessa on ilmaista. Alle 18-vuotias perheensä tai huoltajansa mukana Suomeen tullut lapsi on Suomessa oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan eikä siten ole lukuvuosimaksuvelvollinen.

Lukuvuosimaksun suuruus on vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta. Yhtä tai useampaa oppiainetta suorittamaan otetuilta opiskelijoilta perittävän maksun määrä on opintopistettä kohden keskimääräinen yksikköhinta tai sitä alempi järjestäjäkohtainen yksikköhinta jaettuna luvulla 30. Lukuvuosimaksu määräytyy ensimmäisenä opiskeluvuotena voimassa olleen yksikköhinnan perusteella koko opintojen ajalle.

Lukuvuosimaksullisuuden piirissä olevia opiskelijoita ei huomioida valtionosuusrahoituksessa. Lukuvuosimaksun on siten perusteltua määräytyä koulutuksen järjestäjän oman yksikköhinnan mukaan, jotta lukuvuosimaksut

vastaisivat koulutuksen järjestämisestä muodostuvia laskennallisia kustannuksia.

Lukuvuosimaksullisen opiskelijan lukuvuosi alkaa opintojen aloituspäivästä. Lukuvuosimaksu laskutetaan vuodeksi kerrallaan opiskeluiden aloittamispäivästä eteenpäin. Seuraavan lukuvuoden maksu laskutetaan ennen seuraavan lukuvuoden alkamista. Lukuvuosimaksu määräytyy ensimmäisenä opiskeluvuotena opintojen aloittamispäivänä voimassa olleen yksikköhinnan perusteella koko opintojen ajalle.

Lukuvuosimaksu sisältää oikeuden opetukseen ja ohjaukseen, oppimateriaalit ja ylioppilastutkinnon viisi ensimmäiseksi suoritettavaa koetta. Opiskelija on oikeutettu opiskeluhuollon palveluihin, oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Lukiolain 4 §:n mukaan koulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lukuvuosimaksu palautetaan tilanteessa, jossa jos opiskelija ei voi aloittaa opintojaan siksi, että hän on saanut kielteisen oleskelulupapäätöksen. Muut mahdolliset lukuvuosimaksun palautukset ratkaisee lukion rehtori.

Hallintosäännön 27 §:n kohdan 9 mukaan lautakunta ”päättää toimialallaan perittävistä maksuista ja taksoista sekä myönnettävistä avustuksista, jollei se lainsäädännön nojalla kuulu muulle toimielimelle”.

Vaikutusarviointi

Ei

Valmistelija

Kaupunkipalvelujen johtaja

Lisätietoja

Jukka Orenius, 0447559240

Esittelijä

Kaupunkipalvelujen johtaja

Päätösehdotus

Kaupunkipalvelujen lautakunta päättää, että lukiokoulutuksen lukuvuosimaksut lukiolain 34 a §:ssä tarkoitetuille lukuvuosimaksuvelvollisille kolmansien maiden kansalaisille on Outokummun kaupungin järjestämälle lukiokoulutukselle määritelty viimeisin yksikköhinta, jota sovelletaan aloittavaan opiskelijaan koko lukio-opintojen ajan. Lukuvuosimaksu sisältää maksuttoman aterian niinä työpäivinä, joina opetussuunnitelma edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa.

Päätös

Kaupunkipalvelujen johtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
